

МОЛОДИЙ МЕДИК

№1 січень 2026 р.

Перший в історії університету випуск магістрів психології відбувся 28 січня

Стати найкращими фахівцями у своїй професії та здійснити заповітні мрії бажала ректорка ВНМУ Вікторія Петрушенко випускницям, яким особисто вручила 28 січня диплом магістра психології. А мрії ці великі й водночас земні: бути корисною суспільству й лікувати людей, бути гарним психологом, мати щасливу сім'ю, допомагати військовим, щасливо жити під мирним небом.

Перший в історії університету випуск фахівців спеціальності «Психологія» галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» відсвяткували у залі засідань Вченої ради, й ці збори, попри урочисту мету, були душевними й приязними. Привітати випускниць прийшли їхні родичі, студенти та викладачі, працівники університету, навіть тренер і товаришки зі спорту – диплом психолога отримала й одна з гравчинь команди «Добродій–Медуніверситет–ШВСМ».

Робити перші кроки на неторованому шляху завжди складно, підкреслила у вітальному слові Вікторія Вікторівна, тому сьогоднішня подія така важлива – це певний підсумок роботи університету із впровадження нової спеціальності, результат злагоджених зусиль колективу Інституту психології та ментального здоров'я ВНМУ. Рік 2022-й докорінно змінив майбутнє нашої держави, й практичним психологам належатиме велика роль у формуванні здорової української нації.

Вітаючи колежанок з отриманням дипломів, один зі здобувачів, який служить зараз у ЗСУ, подякував Ві-

кторії Петрушенко за ініціативу щодо підготовки університетом фахівців із психології, необхідних зараз і військовим, і дорослим та юним українцям, яким з року у рік війни доводиться протистояти стресам.

Про важливість діяльності фахівців із психології, їхньої присутності у кожному закладі охорони здоров'я та соціальної сфери, говорили також проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи Василь Погорілий, директор Інституту психології та ментального здоров'я Олександр Белов.

Олександр Олександрович відзначив, що, лише за офіційними даними МОЗ, 80% українців потребують психологічної підтримки. Тож нові магістри психології отримали одну з найпотрібніших професій, у якій доведеться вчитися протягом життя, щороку відкриваючи нове.

У дипломах сьогоднішніх випускниць, підкреслив професор Белов,

зазначені дві спеціальності: психолога та викладача закладу вищої освіти. «Передаючи вам естафету, ми, старше покоління, сподіваємось, що ви будете справді крутими, класними психологами, що вас любитимуть ваші студенти», – сказав він, бажаючи новим фахівцям успіхів на професійному шляху та в особистому житті.

Від імені випускниць Катерина Парницька подякувала ректорці, яка є фундаторкою Інституту психології та ментального здоров'я, професору Олександру Белову – за відкритість і людяність, усім викладачам і, головно, захисникам України, завдяки кому студенти мають можливість жити й здобувати освіту.

Вітаємо перших в історії Вінницького національного медичного університету магістрів психології, бажаємо успіхів в обраній справі, повноцінної реалізації та щастя.

Тетяна Ігнат'єва

«Робочі місця потребують людей, і їх треба забезпечити»: фармацевтичний кадровий голод став предметом обговорення всеукраїнського круглого столу

Недостача працівників у фармацевтичній галузі України була у фокусі круглого столу «Кадровий дефіцит у фармацевтичній галузі: виклики, регуляторні рішення та роль державної політики». Цей круглий стіл 15 січня провела ГО «Асоціація фармацевтів України». Участь у ньому взяли і представники ВНМУ.

Поважні члени Асоціації, включаючи ректорів профільних університетів і представників ЗВО, де ведеться підготовка працівників для галузі, одноставно наголосили: з фармацевтичними кадрами в Україні – катастрофа. І хоча йдеться переважно про підготовку кадрів на рівні закладів вищої освіти, незаповненими у фармацевтичній системі України наразі є 3500 вакансій.

Основною причиною проблеми учасники засідання назвали різке зменшення кількості вступників на фармацевтичні спеціальності. І це на тлі того, що кількість закладів вищої освіти, які готують фармацевтів, за роки великомасштабної війни збільшилася.

Натомість кількість вступників зменшилася у 10 разів: якщо до 2022 року на фармацевтичні спеціальності вступало більше ніж 4 000 абітурієнтів на рік, то у цьому році їх було всього 438. А зважаючи на те, що від 55 до 70 % студентів-фармацевтів відсіюються на етапі здачі КРОКів, до випуску доходить мізерна частка здобувачів.

І багато з них, звернула увагу Лариса Просяник, голова правління ГО «Вінницька обласна асоціація фармацевтів "Кум Део"», зрештою не пов'язує життя з фармацією через велику зарегульованість галузі, високі вимоги до її фахівців і не найконкурентніші зарплати.

Не останньою чергою, на думку учасників круглого столу, це пов'язано із установленим МОН порогом у 150 балів за тест НМТ. Саме його мають подолати учні випускних класів, щоб вступити на «Фармацію».

Такий самий бал встановлений і для абітурієнтів спеціальностей «Медицина» та «Стоматологія». Тому, звернула увагу Тетяна Деркач, деканка факультету хімічних

та біофармацевтичних технологій Київського національного університету технологій та дизайну, через вищу престижність медицини та стоматології, як порівняти з фармацією, левова частка абітурієнтів обирає перші дві.

Але представниця МОН Марина Мруга, що також брала участь у засіданні, була невблаганна: міністерство чітко стоїть на тому, щоб для регульованих спеціальностей, однією з яких є фармація, прохідний поріг абітурієнта залишався незмінним.

При цьому Марина Рашитівна наголосила, що, за результатами міжнародного тесту PISA, через онлайн-навчання та навчання у бомбосховищах українські школярі відстають приблизно на рік від своїх однолітків у Європі за рівнем знань. І це – ще один з аргументів за те, щоб до вступу на фармспеціальності допускалися лише кращі.

Утім, досвідчені професіонали переконували як представницю міністерства, так і народних депутатів, які також брали участь у дискусії, що 150-бальний поріг, а також успішно зданий КРОК, – то не єдині показники рівня професійної кваліфікації майбутнього фармацевта. Особливо на тлі того, що до керівництв аптек, зокрема у прифронтових регіонах та у сільській місцевості, вже допускають і медсестер.

Крім того, спостерігається невідповідність потребам фармації набору предметів НМТ. Під час національного мультипредметного тесту учні здають історію України, українську мову та математику при тому, що для успішного навчання фармацевти потребують знань з біології та хімії – найскладніших предметів середньої школи.

У підсумку університет стає тим буфером, який мусить дотягувати знання вчорашніх школярів до рівня, що дозволяє їм здати КРОК-1 після третього року навчання. І таку ситуацію потрібно змінювати. Таку думку висловила проректорка ВНМУ з інновацій та зв'язків з громадськістю Вікторія Родінкова.

Не дивно, що й вимоги до КРОК, які ще й підвищилися під час війни,

представники фармацевтичної освіти описали як занадто високі. На тлі того, що в інших країнах, де є подібні кваліфікаційні іспити, поріг їх складання становить понад 50%, а той 40 %, майбутнім українським фармацевтам потрібно подолати 62-64-процентний бар'єр. Тому, якщо поріг вже такий високий, однією з пропозицій було й скасування КРОКу-1. Адже він не визначає професійних компетенцій майбутніх фармацевтів.

Проблемою Олександр Кухтенко, доктор фармацевтичних наук, професор, ректор Національного фармацевтичного університету назвав і значну кількість кредитів (44), відведених освітньою програмою на предмети військового спрямування. Розуміючи, що вони одночасно потрібні, учасники дискусії наголосили, що занадто великий обсяг військових кредитів знижує можливості здобувача отримувати якісні знання з циклу професійної підготовки.

Крім того, перепорою для працевлаштування до аптечних мереж також є відсутність у претендентів військово-облікових документів. Через це галузь втрачає потенційних працівників, які не були військовозобов'язаними, коли закінчували навчання в університеті та знаходилися в декретній відпустці в останні роки.

Дещо виправити ситуацію може участь бізнесу, який платить за підготовку кадрів для власних фармацевтичних мереж. Утім, це стосується радше, студентів рівня коледжу, яким не потрібно мати 150 балів для вступу на фармацевтичну спеціальність. Але багато хто з них, закінчивши навчання на передвищій освіті, потім не може вступити до ЗВО, бо не долає високий вступний поріг.

За результатами круглого столу його учасники готують резолюцію, що узагальнить пропозиції до органів державної влади з питань удосконалення нормативно-правового регулювання, освітніх стандартів та інституційного розвитку фармацевтичної галузі.

Оксана Вітюк

У День Соборності студенти взяли участь у всеукраїнському флешмобі та міжкафедральному круглому столі

22 січня 2026 року, у День Соборності України, на Майдані Небесної Сотні у Вінниці з ініціативи Департаменту соціальної та молодіжної політики ОВА та молодіжного центру «Квадрат» відбулася національно-патріотична акція «Живий ланцюг єднання».

Його утворили у центрі міста понад 200 вінничан, студентів і курсантів із прапорами й плакатами. Студенти Вінницького національного медичного університету долучились до флешмобу із прапором ВНМУ, щоб разом з учасниками акції підтвердити: Україна єдина, згуртована й непохитна – від Сяну до Дону.

А у всебічному дослідженні феномену соборності як фундаментальної цінності української державності університетська молодь взяла участь на тематичному круглому столі «Єдність нації – міцне здоров'я держави», організованому кафедрами філософії та суспільних наук, внутрішньої та сімейної медицини, медицини катастроф та військової медицини.

Змістовним і концептуально насиченим був виступ доцента кафедри філософії та суспільних наук Валерія Лациби, присвячений історико-географічним і культурно-ментальним чинникам становлення Соборної України. Доповідач розкрив процес формування ідеї соборності в історичному контексті, наголосив на ролі спільної територіальної пам'яті, культурних кодів і ментальних чинників у консолідації українського суспільства. Особливу увагу було приділено значенню соборності як не лише політико-правового, а й глибоко світоглядного явища.

Доцент кафедри філософії та суспільних наук Павло Куліш розглянув проблематику соборності крізь призму суспільного здоров'я, звернувши увагу на взаємозалежність соціальної згуртованості, психологічної стійкості населення та ефективності системи охорони здоров'я. Було наголошено, що в умовах кризових ситуацій саме національна єдність – потужний ресурс збереження фізичного й ментального благополуччя суспільства.

У виступі доцента кафедри філософії та суспільних наук Тараса Беднарчика було акцентовано на філософських засадах національної єдності, її ціннісному вимірі та впливі на формування громадянської ідентичності. Доповідач підкреслив, що єдність нації є необхідною умовою сталого розвитку держави й збереження її суверенітету.

Старший викладач кафедри філософії та суспільних наук Ігор Ратушняк висвітлив питання викликів сучасності, зокрема роль міждисциплінарної взаємодії медицини, філософії та гуманітарних наук у формуванні цілісного бачення майбутнього України й нації загалом.

Жвава дискусія учасників зустрічі підтвердила актуальність її теми та необхідність подальшого діалогу: викладачі й студенти дійшли висновку, що єдність нації є не лише символічною ідеєю, а й реальним чинником зміцнення держави, її безпеки та здоров'я суспільства. Відтак міжкафедральний круглий стіл сприяв обміну науковими ідеями й поглибленню розуміння соборності як ключової цінності сучасної України.

«ММ»

На Global Peace Chain Summit Paris 2026 Україну представила студентка ВНМУ

Анна Коваленко, студентка третього курсу медичного факультету №1 Вінницького національного медичного університету та членкиня Малої академії наук, взяла участь у Global Peace Chain Summit Paris 2026, що проходить у Франції 28–31 січня.

Анна стала єдиною представницею України на цьому масштабному форумі, який об'єднав понад 120 учасників із більше ніж 75 країн світу.

Одними з ключових тем самітуті були: роль молоді у побудові багатополарного світу, сила «м'якої дипломатії», гідність людини в умовах вимушеної міграції.

З трибуни ЮНЕСКО Анна розповіла про волонтерські ініціативи в Україні та закликала міжнародну спільноту до співпраці, підкреслюючи важливість освіти й розвитку молоді навіть у найскладніші часи для країни.

Ця поїздка стала можливою завдяки підтримці БФ «Ремеді Україна». Одним з проектів фонду є програма допомоги талановитій молоді «Student Mentorship Program», в рамках якої він вже надав наставництво та фінансову підтримку 83 здобувачам українських закладів вищої освіти, зокрема 16 студентам ВНМУ.

Докладно про умови програми «Менторство для студентів»: <https://www.remediukraine.org/student-mentorship-program-ua>

«ММ»

Просвітницьку зустріч до Дня Героїв Крут і Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту провела кафедра філософії та суспільних наук

На відзначення Дня Героїв Крут і Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту кафедра філософії та суспільних наук 29 січня провела тематичний просвітницький захід.

Доцент Валерій Лациба представив доповідь на тему «Крути – 108 років: бій триває!», у якій акцентував на історичному значенні бою під Крутами, його символічному вимірі та актуальності для сучасної України.

Виступ доцента Тараса Беднарчика, присвячений світоглядним і морально-філософським аспектам історичної пам'яті, запросила слухачів до дискусії про важливість осмислення трагічного досвіду минулого для формування громадянської відповідальності.

Старший викладач Ігор Ратушняк виступив із темою «Голокост – віницький епізод трагедії», розкривши локальний вимір Голокосту, осо-

бливості його перебігу на Вінниччині та значення регіональної історії у загальноєвропейському контексті пам'яті.

Учасники заходу говорили про те, як історична пам'ять впливає на об'єктивну й усвідомлену оцінку

подій сучасності. Про неперервність боротьби за незалежність України, людську гідність і цінність життя. І про відповідальність сучасної молоді за те, якою наша держава прийде до середини XXI сторіччя.

«ММ»

ВНМУ взяв участь в установчій зустрічі у Ризі за проектом DiGi-Change

Представники Вінницького національного медичного університету взяли участь в установчій зустрічі проекту ERASMUS-EDU-2025-CBHE-STRAND-2, ERASMUS2027 DiGi-Change (101233888).

До цього проекту ВНМУ долучився у жовтні минулого року. І тепер, після успішного виконання першого, підготовчого етапу, учасники DiGi-Change зібралися в Ризі, щоб підбити перші підсумки та окреслити майбутні плани.

Зустріч проходила 8-9 січня на базі Ризького технічного університету (Латвія). ВНМУ представляли доцент кафедри біофізики, медичної апаратури та інформатики Віктор Ревенок, що поїхав на зустріч особисто, й координаторка проекту, проректорка з інновацій та зв'язків із громадськістю Вікторія Родінкова та учасник робочої групи професор кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів Дмитро Дмитрієв, які приїхали онлайн.

Насамперед на зустрічі була підсумована реалізація першого етапу проекту. Він триває вже три місяці. На цій стадії робоча група збирала й аналізувала дані щодо рівня цифровізації навчального процесу за програмами «Медицина» та «Медсестринство», які реалізуються в університеті.

Результати анкетування й оброб-

ки відомостей, наданих кафедрами та симуляційним центром, показали, що ця цифровізація є значною й активно розширюється, головню внаслідок використання симуляційних технологій. Утім, у сучасний вік бурхливого розвитку технологій і штучного інтелекту покращуватися ще є куди, а тому університет радо приєднався до нового цифровізаційного проекту.

За його умовами ВНМУ має придбати сканер мікропрепаратів і дерматоскоп, що найперше використовуватимуться для цифровізації ОПП «Медицина» та «Медсестринство». Тому частина зустрічі у Ризі була присвячена обговоренню найкращих можливих специфікацій обладнання, яке можна придбати за виділені на нього 55 тисяч євро.

Також кожен заклад – учасник проекту представив своє портфоліо, розповівши про історію та сучасні можливості. Зокрема, українським членом консорціуму, окрім ВНМУ, є Тернопільський національний медичний університет, а сам проект координується Тбіліською медичною академією ім. Петра Шотадзе (Грузія). Іншими бенефіціарами проекту є: Державний Університет Ілії та АТ «Національний центр експериментальної та клінічної хірургії ім. К. Еріставі» (Грузія), Ризький технічний університет, Дублінський міський університет (Ірландія), компанія «ІН-ФОР ЕЛЕА» (Італія).

Були обговорені ключові аспек-

ти майбутньої співпраці партнерів: дисемінаційна стратегія – шляхи й методи розповсюдження інформації щодо перебігу проекту на сайтах його учасників та у соціальних мережах, необхідність організації зустрічей за проектом у вигляді лекцій чи семінарів зі здобувачами освіти та викладачами. Розглянули також можливість виконання наукових студентських робіт у рамках реалізації DiGi-Change, цифровізації освітнього процесу саме під егідою цього проекту та впровадження результатів діджиталізації у навчання студентів.

Обговорювали координацію майбутньої діяльності всередині консорціуму, зустрічі робочих груп, поетапне виконання завдань за робочими пакетами, які будуть реалізуватися впродовж кожного з трьох років проекту. Ці пакети передбачають розробку сценаріїв тренінгів для студентів, лікарів і медсестер, використання симуляцій та штучного інтелекту в освітньому процесі. За вимогами проекту 60% освітніх компонентів «Медицини» та «Медсестринства» мають бути цифровізовані, а 50% – оновлені в напрямку застосування цифрових технологій і штучного інтелекту.

Учасники мали екскурсію Ризьким технічним університетом, зокрема відвідали енергогенеруючу вітрову установку, що стоїть на даху закладу.

Оксана Вітюк

Професор Ром Стівенс провів навчання POCUS для лікарів з Вінниці та Хмельницького

Четвертий приїзд професора Рома Стівенса, MD, FCCM (Медичний університет Розалінд Франклін, Чикаго, США) до Вінницького національного медичного університету мав насичену програму.

Професор взяв участь у проведенні «Базового курсу невідкладної ультразвукографії (POCUS) для анестезіологів» на базі симуляційного центру університету. Курс об'єднує сучасну теорію та інтенсивну практику з ехокардіографії, УЗД легень, e-FAST, оцінки волемічного статусу, тромбозу глибоких вен і використання POCUS у диференційній діагностиці шоківих станів – з акцентом на клінічне мислення та прийняття рішень у критичних станах.

Це навчання – продовження системної роботи, яку Ром Стівенс здійснює четвертий рік поспіль. Зокрема, у попередні візити ним підготовані інструктори з ургентної УЗД-діагностики, й вони зараз проводять навчання разом з професором.

23 січня Ром Стівенс прочитав в актовій залі ВНМУ лекцію для лікарів, студентів та інтернів «Клінічна інтерпретація рентгеновських знімків органів грудної порожнини в медицині». Він представив практичний підхід до аналізу рентгенограм, роз-

повів про типові діагностичні пастки, інтеграцію рентгенологічних знахідок із клінічними даними та досвідом інтенсивної терапії.

Наступним етапом став курс невідкладної ультразвукографії, який відбувся на базі кафедри хірургії з курсом стоматології ФПО ВНМУ ім. М.І. Пирогова у Хмельницький обласній лікарні й за участі завідувача відділення анестезіології та інтенсивної терапії Костянтина Креньова.

Лікарі-анестезіологи Хмельницької області упродовж двох днів відпрацьовували базові й прикладні навички POCUS під керівництвом професора Стівенса та тренерів,

котрі успішно пройшли навчання на поглибленому інструкторському курсі: проректора ВНМУ з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти Олександра Назарчука, асистента кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та МНС Миколи Мельниченка, лікарів-анестезіологів з Хмельницького Яни Гибко та Михайла Наконечного.

Дякуємо професорові Стівенсу, якому у вересні 2025 року присвоєно звання почесного професора ВНМУ, за постійну експертну допомогу українським лікарям, навчання наших інтернів і студентів.

«ММ»

120 учасників залучив майстер-клас ВНМУ з інфекційного контролю

Перший онлайн-майстер-клас, який кафедра дитячих інфекційних хвороб провела цього року у межах системи безперервного професійного розвитку, залучив 124 учасники з усієї України – лікарів і фахівців сфери охорони здоров'я.

Освітня програма, визначена як «Інфекційний контроль у медичній практиці: виклики і стандарти», мала кілька ключових тем:

- сучасні епідемічні тенденції в Україні;
- впровадження системи інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я;

- нормативно-правове регулювання та стандарти безпеки;
- профілактика інфекцій, пов'язаних із наданням медичної допомоги;
- стратегії протидії антибіотикорезистентності;
- організація роботи з медичними відходами;
- клінічні кейси опортуністичних інфекцій у дітей із ВІЛ.

З лекціями та практичними доповідями виступили визнані фахівчині сфери інфектології та громадського здоров'я: професорка Наталія Виноград – завідувачка кафедри епідеміології ЛНМУ, професорка Ірина Незгода – завідувачка кафедри дитячих інфекційних хвороб ВНМУ, доцентки Зоряна Васишин і Людмила Козак, доцентка Ольга Науменко, аспірантка Віра Чеченева.

Особливу увагу спікерки та учасники майстер-класу приділили практичним аспектам впровадження стандартів інфекційної безпеки та аналізу реальних клінічних ситуацій.

Захід, результатом якого стане вдосконалення практичної діяльності лікарів і фахівців охорони здоров'я, засвідчив високий інтерес медичної спільноти до актуальних питань інфекційного контролю та потребу в системному оновленні знань.

«ММ»

Людмила Лойко:

«Навчаю майбутніх лікарів бути добрими й порядними. І мати в серці те, що не вмирає»

Викладачка, яка створила перший в УРСР навчальний медичний симуляційний кабінет. Науковиця, безпосередньо дотична до розбудови психологічної освіти у трьох університетах Вінниці. Вона навчалась у Вінницькому медичному інституті в роки радянського застою й повернулася до alma mater, щоб брати участь в реформуванні закладу за вимогами нового часу.

Про це, а ще про силу мистецтва й особливий погляд на життя – в інтерв'ю з доценткою кафедри нормальної фізіології, кандидаткою психологічних наук Людмилою Лойко.

– Людмиле Святославівно, яким був Ваш шлях у медицині?

– Знаєте, у мене прадід по батьківській лінії був головним лікарем Варшавського військового округу – генерал Карл Павликівський. Людина з незламним хребтом і гострим розумом. Його дочка, Юзефа Карлівна, – жінка строгих правил і бездоганної вдачі – казала своїй мамі: «Катя, ти повинна виховувати дітей за правилами хорошого тону». Мабуть, у тій родині вимогливість була не рисою характеру, а стилем життя.

Мама моя була вчителькою – людиною, що сіяла знання й розуміла: справжнє виховання починається з прикладу. Батько вісім років служив у Німеччині, знав п'ять мов. А з 1953 року ми жили на кордоні – у тій прилеглій до нього смузі, де, як відомо, загострюються і почуття, й відчуття відповідальності. Згодом батьки переїхали до Ковеля.

Вступати хотіла до Львівського університету, на юридичний факультет. Але доля, як це часто буває, мала інший сценарій. У виші сказали, що потрібні два роки стажу. І тоді батьківський друг, головний лікар лікарні в Ковелі, влаштував мене до реєстратури.

Ті два роки стали для мене справжньою школою людинознавства: щодня – живі долі, болі, страхи і надії. Через два роки я вирішила вступити до Ковельського медичного училища. Мабуть, медицина обрала мене раніше, ніж я її.

Щойно закінчила медичне училище, батьки відправили мене до родичів у Вінницю – на батьківщину тата. Тут я працювала в лікарні, ходила на підготовчі курси в медичний інститут.

Але знову втрутилась доля – напередодні вступних іспитів мене прооперували. Той епізод навчив важливого: уміти чекати, не здаватися й вірити, що час розставить усе по місцях.

До Вінницького медичного інституту я вступила в 1978 році – вже заміжня і з маленьким сином. Вчилась добре, ще й працювала в лікарні, брала нічні чергування. Психологи назвали б це проявом надзвичайної стресостійкості та контролю внутрішнього локусу – я просто вважала, що інакше не можна.

На 6-му курсі народила доньку. Материнство й навчання були поруч – і це, як не дивно, додавало сил, а не забиало їх.

Після закінчення інституту мене направили працювати у Вінницький медичний коледж. Я викладала терапію та сестринську справу.

Якось нас – чотирьох фахівців з училища – запросили до міста-побратима Вінниці Кельця та до Варшави. Те відрядження стало для мене справжнім одкровенням: ми відвідали медичне училище у Кельці, а у польській столиці – медичний коледж та медуніверситет.

Вперше побачила тренажерний кабінет – і щось у мені відразу запалилося. Психологи кажуть, що творча людина не просто помічає нове – вона миттєво відчуває, як його впровадити. Я вирішила запозичити ідею й втілити її вдома.

Директором нашого медичного коледжу тоді був Володимир Тарасюк – людина з широким баченнями і серцем, відкритим до нових ідей. Він мій задум схвалив, навіть знайшов спонсорів.

Я створювала стенди: малювала, робила підписи, замовляла фотографії інструментарію. Зробили медичне ліжко, поставили системи для переливання – для маніпуляцій використовували звичайні манекени.

Наш тренажерний кабінет схвалили як експонат на ВДНГ. Тричі ми представляли його на всесоюзних виставках, і мене відзначили срібними медалями ВДНГ. Але найціннішою нагородою були очі студентів, які вперше відчули, що медицина –

це не лише теорія, а й мистецтво дотику до людської вразливості.

– А за що Ви отримали звання Лауреата Пироговської премії?

– Я тривалий час наполегливо працювала: над 19 посібниками, 33 раціоналізаторськими пропозиціями, 4 винаходами. Маю понад 200 друкованих праць, серед яких навчальна монографія «Пріоритети М. І. Пирогова», видана 1995 року НМТО України у Києві.

Микола Іванович Пирогов – це не просто ім'я на фасаді університету. Він є провідником філософії служіння, де наука й людяність нероздільні.

З 1992 по 1998 рік я була членом фахової ради з терапії МОЗ України. У 1997 році мене призначили головою акредитаційної комісії до Запоріжжя – до Хортицького навчально-реабілітаційного центру, де з дітьми з обмеженими можливостями працюють з малого віку: лікують, навчають на художників, медсестер, масажистів.

Хортиця – місце символічне, сповнене духом незламності. І той центр був саме таким: стійким попри тиск і спроби знищити заклад.

Міський голова хотів центр звідти виселити й регулярно надсилав скарги. Наша комісія мала все оглянути й доповісти у міністерстві. Ми перевірили та дійшли однозначного висновку: центр вкрай необхідний, і все в ньому відповідає стандартам. Так я й доповідала у міністерстві – без страху і без компромісів із совістю.

Центр ми відстояли. Минуло кілька років – і на телебаченні виступає директор того реабілітаційного закладу зі словами: «На нас був великий тиск, але завдяки компетентній голові комісії МОЗ, Лойко Людмилі Святославівні, ми все пережили й зараз тримаємося». Це було зворушливо. Адже, як казав Антуан де

Сент-Екзюпері, найбільша розкіш – це розкіш людського спілкування і взаємної підтримки.

– ВНМУ – не єдиний університет у Вашій життєвій історії...

– Так. У 1995 році мені було присуджено науковий ступінь кандидата психологічних наук – і це стало для мене своєрідним переходом, мостом між двома берегами: медициною і психологією. У 2000 році я отримала наукове звання доцента у Вінницькому державному педагогічному університеті, потім очолювала там кафедру психології.

За кілька років мене запросили до нового закладу вищої освіти – Університету «Україна», де я працювала на посаді професора, завідувача нової кафедри – фізичної реабілітації, а потім очолила соціально-гуманітарний факультет.

Сім кафедр, дві тисячі студентів – і я це все організовувала та підтримувала. Психологи кажуть, що справжній лідер – не той, хто командує, а той, хто надихає. Я намагалась бути саме такою.

З 2015 року я повернулася – як це завжди відчувала – додому, у ВНМУ. Тут у мене не керівна посада, а викладацька. Також я є гарантом освітньої програми «Психологія». І це, мабуть, найточніше слово – гарант: той, хто відповідає за якість і сенс.

– Ви одна з тих людей, котрі сьогодні можуть оцінити ВНМУ у 50-річній ретроспективі. Які ви бачите ґрунтовні зміни?

– Змінилась епоха – без перебільшення. У наші часи був інший суспільний стрій, зі всіма вимогами й певними обмеженнями: як писав Ерік Фромм, людина цієї формації часто «втікала від свободи», бо свобода вимагала відповідальності.

У 1978 році інститут навчав 400 лікувальників і 200 педіатрів. Зараз ліцензовані обсяги прийому значно

збільшилися, у молоді є безліч можливостей для навчання й щороку університет розширює перспективи. Ми йдемо у Європу – і це не просто географія, це зміна мислення, цінностей, підходів. Студенти абсолютно інші: більш самостійні, критичні, відкриті до діалогу.

Вікторія Вікторівна, яка зараз є ректоркою, – дуже сучасна людина, людина сьогоднішнього дня. Вона бачить, що суспільство потребує нових спеціальностей: реабілітація, психологія, косметологія, нутриціологія.

Університет оновлюється – але такі зміни є величезною, кропіткою працею: ліцензування, акредитація освітніх програм. Як людина, що вчилася в одній формації, працювала в часі іншої й знову повернулася до ВНМУ, я бачу: зміни потрібні й вони невідворотні. Сама намагаюсь виконувати свою роботу *lege artis* – за всіма правилами майстерності.

– Як Ви відпочиваєте, у чому знаходите відновлення?

– Я народилась на Волині – у тих краях, де минули дитинство та юність Лесі Українки. Це волинські ліси, де згодом мешкатиме її Мавка, сповнені таємниці, живої сили природи і тихої мудрості. Це Шацькі озера, зокрема кришталевий Світязь. Ми туди щороку їздимо – і щоразу я відчуваю, як земля повертає мені сили, витрачені впродовж року.

Мама добре малювала, і в мене був такий хист. Малювала й зараз захоплююсь живописом, люблю музику, писати вірші. Є щось глибоко психологічне в цій потребі творити – Юнг називав це індивідуалізацією: пошуком і вираженням власного неповторного Я. Мені подобається відчувати у собі цю спорідненість із батьківщиною – як у пісні: «Волинь моя, краса моя, земля моя сонячна».

На Волині я народила сина: Олег теж любив малювати, закінчив музичну школу. Донька писала вірші, навчалась музиці. Мабуть, творчість – це і є наш родинний код, що передається від покоління до покоління.

З чоловіком ми любимо подорожувати: їздимо в санаторії в Сатанів, у Трускавець. Мандрували з однокурсниками, з донькою та онуком – Європою, Балканами. Подорож – це завжди діалог з новим світом і з самим собою.

Багато читаю – і для відпочинку, й для роботи. Адже, як казав Пирогов, справжній лікар і педагог мусить бути вічним студентом.

– А щось у вас є улюблене з поезії Лесі Українки?

– «Лісова пісня». І ті її безсмертні

рядки: «Ні, я жива, я буду вічно жити, я в серці маю те, що не вмирає...»

У важких хвиликах – яких зараз чимало у нас усіх – ці слова тримають. Психологи визначають це терміном «ресурсний стан» – той внутрішній простір, куди людина повертається, щоб набратися сил. Для мене ці рядки й є таким простором. Леся знала: справжнє безсмертя – не у тілі, а у тому, що живе в серці.

– Щодо теми сімейної династії. Якою вона є зараз – від вас до дітей та онуків?

– Мій чоловік – дитячий хірург Євген Лойко, зараз доцент кафедри дитячої хірургії. Людина, яка обрала найніжнішу і найвідповідальнішу хірургію – дитячу.

Син Олег – військовий медик. Пішов добровольцем до лав ЗСУ. Пів року був під Покровськом. Зараз чекає на ротацію. Як мати я пишаюсь ним безмежно й водночас щодня молюся. Адже мужність – це не виклик страху, це вибір діяти попри нього.

Дочка Тетяна – фахівець з психології та клінічної психології, завідувачка кафедри педагогіки та психології ВНМУ. Продовжує і мій шлях, і власний – з гідністю і глибиною.

Зять Вадим – зразковий сім'янин і опора родини, працює фізичним терапевтом у військово-реабілітаційному центрі. Реабілітація – це повернення людини до себе. Важча праця, ніж нам здається.

Маємо чотириох онуків. Настя закінчила Донецький національний університет за фахом «Психологія праці» – і вже несе далі родинну традицію служіння людині. Назар закінчує школу, замислюється про юрфак – і в цьому, можливо, відлунюється та сама моя давня мрія про юридичний, яку колись перехопила доля. Найменші ще йдуть до школи – у них весь світ попереду.

– Чому Ви завжди навчаєте своїх студентів?

– Якщо говорити про особисте – кажу жартома, що треба виходити заміж й одружуватися в університеті. Бо заклад вищої освіти – це не лише місце отримання знання, це простір, де формується особистість і зустрічаються долі.

А щодо професії та життя загалом – навчало бути добрими й порядними. Мати у серці те, що не вмирає. Бо, як казав Микола Іванович Пирогов, котрий є для мене не символом, а живим взірцем: «Старайся бути та будь людиною!» Це і є найвища кваліфікація – бути Людиною.

**Спілкувалась
Тетяна Ігнат'єва**

Від Moodle до використання AI у дослідженнях: інноваційних підходів навчались викладачі та аспіранти ВНМУ

Тридцятого січня на кафедрі філології відбулася гостьова лекція-воркшоп «Цифрові інструменти для викладачів і дослідників. Основи роботи з Moodle». Її для аспірантів третього року навчання та викладачів Вінницького національного медичного університету провела доцентка кафедри теорії і практики перекладу ДонНУ Ярослава Григошкіна.

Під час воркшопу спікерка продемонструвала ефективні способи підвищення зацікавленості студентів і створення інтерактивного навчального середовища за допомогою сучасних онлайн-платформ: Canva, Genially, Kahoot, Wordwall, ISL Collective, UsingEnglish.com, Thought.com. Особу увагу було приділено застосуванню гейміфікації, інтерактивних та інноваційних освітніх методик, що підвищують мотивацію здобувачів освіти та залучають їх до активної участі у навчальному процесі.

Також слухачі ознайомилися з цифровими інструментами для науковців та AI-орієнтованими сервісами пошуку інформації. Використання таких технологій допомагає оптимізувати дослідницьку діяльність, покращити точність аналізу, автоматизацію збору даних і систематизацію результатів наукових досліджень.

«ММ»

Поетичний пульс

Пропонуємо вашій увазі вірш студентки 31-А групи медичного факультету № 2 Марії Лопатинської.

Марія родом з Могилів-Подільського й хоче стати фахівцем з фізичної терапії.

Пише вірші з 7 років. Любить співати й читати. Улюблені автори: Ліна Костенко, Василь Стус, Ольга Кобилянська, Джейн Остін, Микола Хвильовий, Ернест Гемінгвей.

Якби можна було зателефонувати на той світ,

я б перша дзвонила 100 разів.

Я б молила дати мені нескінченну кількість хвилин

і просила б не забирати зарядне.

Якби можна було сказати хоч слово всім, хто там,

я б перша кричала, як навіжена.

Якби можна було розповісти йому,

що без нього я не живу,

я б цього не сказала.

Я б, усміхаючись,

говорила, що люблю його.

Якби можна було обійняти чи хоча б відчутти його обійми,

я б перша дякувала за можливість.

Якби можна було почути його суворе слово,

я б записала його на диктофон

і слухала мільйони разів.

Якби можна було не плакати

при згадці за нього,

я б порушила цю заборону.

і все-таки я повторюся:

якби можна було зателефонувати на той світ,

я б перша дзвонила 100 разів.

«Молодий медик» вітає усіх колег, хто відсвяткував у січні ювілейний день народження:

- **Афоніна Вячеслава Олександровича** – робітника з комплексного обслуговування й ремонту будинків
- **Вільцанюка Олександра Афанасійовича** – доцента кафедри загальної хірургії
- **Горобець Анеліну Едуардівну** – прибиральницю нового учбового корпусу
- **Гунаса Ігора Валерійовича** – професора кафедри гістології
- **Давидюк Діну Григорівну** – лаборантку кафедри внутрішньої та сімейної медицини
- **Жмура Андрія Анатолійовича** – доцента кафедри хірургії №2 з курсом основи стоматології
- **Кілімінчук Ларису Миколаївну** – прибиральницю морфологічного корпусу
- **Коваленко Тамару Петрівну** – старшу викладачку кафедри променевої діагностики, променевої терапії та онкології
- **Лойко Людмилу Святославівну** – доцентку кафедри нормальної фізіології
- **Поліщука Володимира Олександровича** – завідувача студентського клубу художньої самодіяльності та аматорської творчості
- **Рудик Катерину Кіндратівну** – прибиральницю гуртожитка №4
- **Старовер Анжеліку Вікторівну** – доцентку кафедри акушерства та гінекології №1
- **Якименка Олександра Григоровича** – доцента кафедри дитячої хірургії

*Бажаємо ще багато плідних років при здоров'ї, з радістю до життя, під мирним небом.
Нехай домівки повняться теплом і злагодою, а кожен день стає кроком до здійснення мрії.*

Газета «Молодий медик»

Засновник та видавець: колектив

Вінницького національного медичного університету.

Ідентифікатор медіа: R30-05467

Контакти редакції: вул. Пирогова, буд. 56,

м. Вінниця, 21018

mm@vnm.edu.ua,

тел. 0(432) 553-910

Головний редактор: Родінкова Вікторія,

відповідальний редактор: Ігнат'єва Тетяна,

відповідальний секретар: Смольський Леонід

Наклад 1000 екз.